

MASTER EN ESTUDIS LLATINOAMERICANS: PLA DOCENT

DADES DE L'ASSIGNATURA	
Nom de l'assignatura	El desenvolupament econòmic llatinoamericà contemporani
Any acadèmic	2009/2010
Ensenyament	Master en Estudis Llatinoamericans
Codi	562522
Tipus d'assignatura	Optativa
Impartició	Quatrimestral
Semestre/Curs	1er
Horari	del 10/12/09 al 04/03/2010 Dijous de 16:30 a 19:30
Lloc	Fac. De Economia i Empresa. U. De Barcelona
Coordinador/Responsable	Yáñez Gallardo, César
Departament	Història i Institucions Econòmiques
Nom del professor	Yáñez Gallardo, César
Llengua docència	Castellà
Grup	

Nombre actual de crèdits assignats : 5c. ECTS. (1c./25h. Total 125 h. alumne)

Hores de treball activitat presencial	26 hores
Hores de treball dirigides	34 hores
Hores de treball aprenentatge autònom	60 hores
Avaluació	4 hores

DESCRIPCIÓ DELS CONTINGUTS

L'assignatura es proposa estudiar tant els aspectes teòrics del desenvolupament, com els indicadors de "qualitat de vida" i "benestar" de l'Amèrica Llatina. L'explicació del concepte de desenvolupament fa necessari partir de les principals aportacions de l'economia, però obliga a tenir en compte visions interdisciplinàries que té el seu origen en la història, la ciència política i la sociologia. Així mateix, els indicadors de

desenvolupament que s'utilitzen parteixen de variables econòmiques per a projectar-se en factors socials, demogràfics, polítics i culturals.

L'aplicació d'aquests conceptes a la realitat llatinoamericana actual, permetrà reconèixer la diverses d'experiències de desenvolupament que existeixen a l'Amèrica Llatina. La bretxa de desenvolupament que s'ha generat amb altres regions del món, així com entre països dins de la regió i entre regions dins dels països, ens ocuparà a la part central de l'assignatura.

CONEIXEMENTS QUE HA D'ASSOLIR L'ALUMNE

L'objectiu principal de l'assignatura és aprofundir en el coneixement dels problemes actuals del desenvolupament llatinoamericà en una perspectiva de llarg termini.

En aquest sentit, es tracta de dotar els estudiants de la capacitat per analitzar les informació econòmica, social i institucional que ha caracteritzat el procés de desenvolupament d'Amèrica Llatina i el Carib, que ha donat lloc a l'actual "bretxa" econòmica respecte a els països més avançats del món. Amb aquest objectiu, aquesta assignatura donarà tanta importància a l'evidència històrica acumulada durant les últimes dècades, com als enfocaments teòrics amb què s'ha analitzat la problemàtica (principalment des de l'economia del desenvolupament i de l'economia del creixement).

Així mateix, l'assignatura es proposa lliurar criteris per a comprendre la diversitat de casos i graus de desenvolupament que coexisteixen en la realitat llatinoamericana. Des dels inicis del segle XX, quan Amèrica Llatina i el Carib era protagonista de la "primera globalització" fins a l'actualitat, la regió tingut períodes de convergència i divergència respecte als països desenvolupats i les altres zones del món. A la vegada, les experiències nacionals han estat dispars i amb resultats molt diferents, que val la analitzar.

Per últim, és també un objectiu de l'assignatura, capacitar els estudiants en l'anàlisi i formulació de polítiques que tendeixin a resoldre els principals problemes del desenvolupament llatinoamericà. Amèrica Llatina és una regió amb problemes específics de desenvolupament que requereixen d'una aproximació especialitzada.

MODEL D'AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es farà aplicant tècniques d'avaluació continuada.

Les participació a classe tindran una avaluació del 60% de l'assignatura i les pràctiques del 40%, incloent presentació individual i / o en grups i entrevistes personals. Totes dues activitats s'han de superar amb una qualificació superior a 5 (cinc).

BLOCS TEMÀTICS

Primer bloc temàtic: LA IDEA DE DESENVOLUPAMENT

- Descolonització i desenvolupament
- L'aportació llatinoamericana

- Els enfocaments teòrics del desenvolupament avui

Segon bloc temàtic: CREIXEMENT I DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC A AMÈRICA LLATINA

- Les polítiques econòmiques del període 1990-2009
- El creixement econòmic i el desenvolupament llatinoamericà 1990-2009
- El paper de la inversió estrangera

Tercer bloc temàtic: EL DESENVOLUPAMENT LLATINOAMERICÀ EN ELS SEUS INDICADORS

- L'estat de la transició demogràfica: el "bo demogràfic"
- Pobresa i desigualtat (d'ingrés, de gènere, d'oportunitats)
- Corrupció i desenvolupament
- L'Índex de Desenvolupament Humà del PNUD

MATERIALS DE SUPORT A LA DOCÈNCIA

- PÀginEs web:

- www.cepal.org
- www.iadb.org
- www.latinobarometro.org
- www.wb.org
- www.imf.org
- www.undp.org

- S'usarà el Dossier electrònic com a mecanisme de comunicació amb els estudiants
- Les lectures obligatòries estaran disponibles a través del dossier electrònic

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Els objectius de l'assignatura es cobriran amb quatre tipus d'activitats: classes magistrals (presencials), lectures de bibliografia específica (treball autònom), pràctiques dirigides (que es realitzaran a l'aula en forma presencial) i tutories personalitzades (entrevistes personals del professor amb els alumnes).

Les classes magistrals cobriran un total de 30 hores lectives, estaran coordinades amb la lectura de la bibliografia específica i seran avaluades en forma específica.

Les pràctiques dirigides cobriran 10 hores lectives (5 pràctiques de 2 hores de durada cadascuna), es realitzaran en forma individual i en grup i tractaran sobre temes d'actualitat contingent llatinoamericana.

BIBLIOGRAFIA

- Un manual de estudio:
  - Debraj Ray, “Economía del desarrollo”, Antoni Bosch, Barcelona, 1998
- Referencias indispensables:
  - M. Nussbaum y A. Sen, “La calidad de vida”, FCE, México, 1993
  - Amartya Sen, “Development as Freedom”, Oxford, 1999
- Sobre América Latina:
  - J.L. Machineo y N. Serra, “Visiones del desarrollo en América Latina”, Cepal y Cidob, Barcelona, 2007
  - CEPAL, El panorama Social de América Latina, Cepal, Santiago de Chile
  - PNUD, Informe sobre el Desarrollo Humano, Washington